

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3

tel. 85 742-53-78 fax 85 742-21-04

e-mail: sekretariat@wios.bialystok.pl

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA**

w Białymstoku

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3

tel. 85 742-53-78, fax 85 742-21-04

NIP 966-05-90-188

INFORMACJA

Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu sokólskiego

WSTĘP	3
PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE	3
DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I BADAWCZA	4
POWIETRZE	5
PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA	5
STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA	6
PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	6
STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	7
PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD	7
STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	8
PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	11
WODY PODZIEMNE	14
PRESJE	14
STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH	14
GOSPODARKA ODPADAMI	15
PRESJE	15
STAN	17
PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH	18
HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY	20
PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU	20
STAN – POMIARY HAŁASU	21
PRZECIWDZIAŁANIA	21
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	22
PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	22
STAN – POMIARY MONITORINGOWE	23
OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI	24
NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH	24
TRANSPORT	25
KONTROLE INTERWENCYJNE	25

WSTĘP

PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE

Położenie

Powiat sokólski położony jest w środkowo-wschodniej części województwa podlaskiego, na obszarze Wzgórz Sokólskich, będących częścią Niziny Północnopodlaskiej. Od wschodu graniczy z Białorusią, od południa z powiatem białostockim, od zachodu z monieckim, a od północy z augustowskim.

Zajmuje powierzchnię 2054,51 km², co stanowi 11% obszaru województwa podlaskiego.

Struktura administracyjna i ludność

W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejsko-wiejskie: Dąbrowa Białostocka, Sokółka, Suchowola i Krynki oraz 6 gmin wiejskich: Janów, Korycin, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra i Szudziałowo.

Liczba ludności ogółem wynosi 68 664 osób. Powiat charakteryzuje się średnim wskaźnikiem zaludnienia w województwie (33 os./km²).

Gospodarka

Na obszarze powiatu pod koniec 2016 roku zarejestrowanych było 3924 podmiotów gospodarczych, z czego 195 należało do publicznego sektora własności. Największy udział w działalności podmiotów gospodarczych stanowiły firmy: handlowe, usługowe i produkcyjne.

Przemysł rozwija się głównie w oparciu o miejscowe surowce: drewno, kruszywo, płody rolne. Na terenie powiatu prowadzi się działalność związaną z produkcją spożywczą (mleczarstwo, wytwórnia wód gazowanych), produkcją drzewną, wydobyciem surowców mineralnych na potrzeby budownictwa.

Znaczna część obszaru powiatu – 67% to użytki rolne. Obszar ma predyspozycje do produkcji zdrowej żywności. W produkcji roślinnej dominują zboża okopowe, uprawy truskawek, tytoniu, rzepaku i porzeczki. W produkcji zwierzęcej hoduje się bydło mleczno-opasowe, trzodę chlewną i drób.

Przez powiat przebiega droga międzynarodowa nr 19 Warszawa - Białystok - Kuźnica – Grodno. W sąsiedztwie zlokalizowane są terminale przeladunkowe, które stwarzają dogodne warunki handlu z rynkami wschodnimi.

Walory przyrodnicze

Szczególnie cenne obszary są objęte siecią Natura 2000, która obejmuje tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy. Na terenie powiatu sieć Natura 2000 tworzą:

- Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO): Ostoja Biebrzańska (149 929 ha) i Puszcza Knyszyńska (136 145 ha),
- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk (SOO): Dolina Biebrzy (121 003 ha) i Ostoja Knyszyńska (136 084 ha).

Szczególnie cenne rezerваты przyrody to:

- Budzisk - zachowany w naturalnym stanie fragment Puszczy Knyszyńskiej z grądami i torfowiskami,
- Stare Biele - fragment Puszczy Knyszyńskiej z wieloma chronionymi gatunkami flory i fauny,
- Góra Pieszczana - fragment Puszczy Knyszyńskiej z naturalnym drzewostanem świerkowo – sosnowym,
- Stara Dębina - fragment Puszczy Knyszyńskiej z drzewostanem dębowym,

- Woronicza - zachowana w stanie naturalnym dolina strumienia Woronicza oraz przyległe wzniesienia morenowe,
- Międzyrzecze - fragment Puszczy Knyszyńskiej z urozmaiconą rzeźbą terenu i dużą ilością źródeł,
- Bahno w Borkach - torfowiskowe zbiorowiska o charakterze borealnym,
- Starodrzew Szyndzielski - fragment Puszczy Knyszyńskiej z starodrzewem typu ciepłolubnego lasu sosnowo - świerkowo - dębowego,
- Nietupa - ostoja bobrów w zatorfionej dolinie rzeki Nietupa,
- Kozłowy Ług – fragment rozległego torfowiska niskiego w początkowym stadium sukcesji leśnej.

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I BADAWCZA

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązek:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,
- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Szczegółowe cele działalności inspekcyjno-kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, tworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz przez organy samorządowe.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na kontrolowanym podjęcie działań, które w konsekwencji spowodują zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z kompetencjami może zastosować następujące środki dyscyplinujące:

- wydanie zarządzeń pokontrolnych,
- wydanie decyzji z wyznaczeniem terminu usunięcia zaniedbań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia czy znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, decyzji wstrzymującej działalność,
- wymierzenie kary pieniężnej za naruszenie warunków korzystania ze środowiska,
- skierowanie wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań zgodnie z ich właściwościami,
- nałożenie kary grzywny w postaci mandatu karnego,
- skierowanie wniosku do organów ścigania.

*W tym miejscu należy zwrócić uwagę na **duże możliwości prawne działań własnych samorządów**, zbieżnych z kompetencjami lub celami działań przypisanymi Inspekcji Ochrony Środowiska, które pozwalają przeciwdziałać negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, a także minimalizować problemy środowiskowe.*

W okresie od czerwca 2016 r.¹ na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 69 kontroli w najbardziej uciążliwych podmiotach i obiektach. W wyniku przeprowadzonych kontroli, w przypadkach stwierdzanych przekroczeń, wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej, główny zakres prac Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System PMŚ składa się z 3 głównych bloków - zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

¹ okresu opublikowania poprzedniej wersji „Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu...”

Zadania PMŚ realizowane są przez różnorodne instytucje w kraju, a w znacznym zakresie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Dane uzyskiwane w Programie PMŚ tworzą wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska.

Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych.

W każdym podsystemie badawczym, na potrzeby wykonywanych ocen, wyszczególnia się 3 elementy: presje, stan i przeciwdziałanie. Aktualne wyniki kontroli i badań stanu środowiska przedstawiono poniżej.

POWIETRZE

PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie powiatu sokólskiego są rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem pojazdów, głównie na trasie samochodowej Białystok – Sokółka – Kuźnica Białostocka.

Największa emisja zanieczyszczeń pochodzi z miast, gdzie głównymi źródłami są miejskie przedsiębiorstwa energetyki ciepłej i zakłady przemysłowe zlokalizowane w Sokółce i Dąbrowie Białostockiej.

Substancjami zanieczyszczającymi, mającymi największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzącymi głównie z procesów spalania energetycznego są: tlenki azotu (NO-NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO) i pyły.

Od środków transportu największy udział w emisji zanieczyszczeń mają: tlenek węgla (CO), tlenki azotu (NO-NO₂) i benzen (C₆H₆).

Według danych GUS² w 2015 r. emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem z terenu powiatu wyniosła 17 ton. W porównaniu do roku ubiegłego nie zauważono różnic w emisji, jednakże na przestrzeni lat widoczny jest wyraźny, stały trend malejący.

Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w 2015 r. wynosiła 23 084 ton. W porównaniu do roku ubiegłego nastąpił nieznaczny wzrost. W wieloleciu sumaryczna wielkość emisji gazów pozostaje na podobnym poziomie.

Wielkości emisji z terenu powiatu na tle województwa przedstawiono w tabeli.

dane: GUS

² aktualnie dostępne dane GUS w trakcie opracowania niniejszej Informacji

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH											
	j m	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Emisja zanieczyszczeń pyłowych											
woj. podlaskie ogółem	t/ r	1 740	1 748	1 324	1 146	1 096	977	919	874	934	921
powiat sokólski											
ogółem	t/ r	38	38	29	5	22	23	21	20	17	17
ze spalania paliw	t/ r	37	38	29	5	22	23	21	18	15	15
Emisja zanieczyszczeń gazowych											
woj. podlaskie ogółem	t/ r	1 703 946	1 716 244	1 602 796	1 597 587	1 616 560	1 646 078	1 480 002	1 974 984	2 014 565	1 978 19 4
powiat sokólski											
ogółem	t/ r	20 037	20 910	20 251	7 094	13 094	19 185	20 998	21 477	20 034	23 084
ogółem (bez CO ₂)	t/ r	161	117	129	54	125	125	134	160	128	145
dwutlenek siarki	t/ r	43	46	47	10	24	27	32	45	26	22
tlenki azotu	t/ r	41	40	37	10	14	20	20	15	14	12
tlenek węgla	t/ r	45	22	36	27	81	76	79	66	57	56
dwutlenek węgla	t/ r	19 876	20 793	20 122	7 040	12 969	19 060	20 864	21 317	19 906	22 939
Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji											
woj. podlaskie pyłowe	t/ r	116 765	117 089	83 472	68 884	86 589	98 981	84 857	85518	84926	88 011
powiat sokólski											
pyłowe	t/ r	403	407	390	164	251	37	68	33	34	38

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (emisja).

Na terenie „Strefy Podlaskiej”, która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej, powiaty województwa podlaskiego, wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” wykazała za rok 2016 **przekroczenia normy pyłu PM_{2,5}** dla kryterium oceny - ochrona zdrowia.

Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów. Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynkki). Wykonywany jest tam pomiar automatyczny dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W 2016 r. stwierdzono **przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu** dla kryterium ochrona roślin.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Na terenie powiatu największymi źródłami zanieczyszczenia powietrza są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe zlokalizowane w Sokółce. Wyniki przeprowadzonych kontroli przedstawiono poniżej:

- **AGROMAK Sp. z o.o. w Makowlanach** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są wyloty systemów wentylacyjnych funkcjonujących w obiektach inwentarskich. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzania i wprowadzania do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za wcześniejsze lata. Udzielono instruktażu.

- **Gospodarstwo Rolne w m. Piątak** (kontrola: listopad – grudzień 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są wyloty instalacji wentylacyjnych funkcjonujących w obiektach inwentarskich oraz instalacji do energetycznego spalania paliw. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzania i wprowadzania do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za wcześniejsze lata. Udzielono instruktażu.
- **Ferma Drobiu w m. Piątak** (kontrola: grudzień 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są wyloty instalacji wentylacyjnych funkcjonujących w obiektach inwentarskich oraz instalacji do energetycznego spalania paliw. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzania i wprowadzania do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za wcześniejsze lata. Udzielono instruktażu.
- **Celsium Sp. z o.o. - Wydział Eksploatacji Sokółka** (kontrola: luty – marzec 2017 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń są: 3 kotły węglowe o mocy nominalnej 11,5 MW każdy, kocioł o mocy nominalnej 4 MW oraz zbiorniki do magazynowania wiórów i trocin przy kotłowni. Zakład posiada decyzję udzielającą pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla instalacji do energetycznego spalania paliw. Kontrolowany podmiot wywiązuje się z obowiązku prowadzenia pomiarów stężeń substancji zanieczyszczających w gazach odlotowych z eksploatowanych kotłów – brak przekroczeń. Podczas kontroli przeprowadzono (w dniu 28.02.2017 r.) kontrolne pomiary emisji z eksploatowanego kotła wykazały przekroczenie wartości dopuszczalnej emisji pyłu. Wydano decyzję o karze.
- **Ferma Drobiu w Kolonia Wólka** (kontrola: luty – marzec 2017 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są wyloty instalacji wentylacyjnych funkcjonujących w obiektach inwentarskich oraz instalacji do energetycznego spalania paliw. W trakcie kontroli ustalono, że zakład nie wypełnił obowiązku sporządzania i wprowadzania do Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE) raportów za wcześniejsze lata. Udzielono instruktażu.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza to: **STEELER w Sokółce** (kontrola: czerwiec – lipiec 2016 r.), **ORLEN Paliwa Sp. z o.o. w Sokółce** (kontrola: czerwiec 2016 r.), **PKN ORLEN S.A., stacja paliw płynnych nr nr 244 w Suchowoli** (kontrola: wrzesień 2016 r.), **Terminal Paliw w Sokółce** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.), **"Ostrovia" w m. Ostrów Północny** (kontrola: listopad – grudzień 2016 r.), **Barter S.A. - Terminal Przeładunkowy w Sokółce** (kontrola: marzec 2017 r.), **INWIDO Production Spółka Akcyjna** (kontrola: marzec 2017 r.), **ESKIMOS S.A. CHŁODNIA SOKÓŁKA** (kontrola: marzec – kwiecień 2017 r.),

STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD

Wielkość presji na wody prezentuje stopień wyposażenia w infrastrukturę obsługującą gospodarkę wodno-ściekową.

Długość czynnej sieci wodociągowej w 2015 roku³ wynosiła 1438,5 km. Korzystało z niej ok. 79,7% ludności, najwięcej w gminie Suchowola – 87,6%, najmniej w gminie Szudziałowo – 58,1%. Wyposażenie w wodociąg w gminach prezentuje tabela poniżej.

Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat sokólski	75,4	75,9	76,2	75,8	77	77,8	78,0	78,1	79,5	79,7
Dąbrowa Białostocka	79,7	79,8	79,9	80,0	80,8	82,2	82,6	82,9	84,6	84,6
Janów	68,1	68,3	68,3	68,6	69,1	71	70,5	70,6	70,6	70,9
Korycin	72,8	73,2	73,3	73,3	74,6	75,1	74,7	74,8	74,9	75,0
Krynki	76,8	77,7	78,3	62,7	80,6	80,6	80,6	80,7	86,0	86,0
Kuźnica	52,7	52,9	53,1	55,6	55,8	58,6	58,9	59,0	62,6	63,1
Nowy Dwór	76,6	76,7	76,7	77,5	77,9	78	78,0	78,1	78,1	78,2
Sidra	54,7	55,6	55,6	56,1	56,3	57	60,3	60,3	65,0	65,7
Sokółka	81,3	82,3	82,3	82,5	82,7	82,7	82,8	82,9	83,6	83,8

³brak danych GUS za 2016 r. w trakcie opracowania niniejszej informacji

Suchowola	86,6	86,7	86,7	86,8	87,2	87,2	87,2	87,3	87,5	87,6
Szudziałowo	51,3	51,4	51,4	54,2	56	57,1	57,1	57,2	57,4	58,1

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2015 roku w powiecie sokólskim wynosiła 189,3 km. Swoim zasięgiem obejmowała ponad 42,1% ludności. Najwyższy wskaźnik skanalizowania odnotowano w gminie Sokółka – 60,5%, najniższy w gminie Korycin i Sidra – 14,0%. Wyposażenie w sieć kanalizacyjną prezentuje tabela poniżej.

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat sokólski	39	39,8	39,9	40,0	40,3	40,5	40,8	41,2	41,7	42,1
Dąbrowa Białostocka	43,7	43,5	43,5	43,5	43,5	43,9	43,9	44,1	44,1	44,1
Janów	17,6	17,7	17,7	17,7	17,7	17,7	17,8	18,3	18,3	18,3
Korycin	11,2	11,3	11,6	11,7	12,2	12,9	12,9	13,3	13,5	14,0
Krynki	54,1	54,2	54,2	53,5	53,8	51,6	51,7	51,5	52,2	52,6
Kuźnica	31,8	32,1	32,4	32,6	32,8	33,2	33,7	33,9	34,0	35,1
Nowy Dwór	22,5	22,6	22,6	22,6	22,8	23	23,0	23,1	23,1	23,1
Sidra	0	11,9	11,9	11,9	13	13,5	13,6	13,6	13,6	14,0
Sokółka	58,1	58,6	58,6	58,7	58,7	58,8	58,9	59,0	60,0	60,5
Suchowola	22,7	23	23,2	23,3	23,9	24,5	24,6	27,9	27,8	27,9
Szudziałowo	17,8	17,8	17,8	17,8	17,9	17,8	21,1	21,2	21,4	21,6

Na terenie powiatu funkcjonowało 12 komunalnych i 1 przemysłowa oczyszczalnia ścieków. Tylko 1 komunalna oczyszczalnia ścieków była wyposażona w system podwyższonego usuwania biogenów.

Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków - ogółem ilość obiektów												
Jednostka terytorialna	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat sokólski	10	10	10	10	11	11	12	12	12	13	13	13
Dąbrowa Białostocka	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Janów	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Korycin	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Krynki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kuźnica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Nowy Dwór	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sidra	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Sokółka	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Suchowola	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2
Szudziałowo	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

dane: GUS

Oczyszczalnie obsługiwały 48,9% mieszkańców powiatu. Najmniejsza liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni zamieszkuje na gminę Korycin, a największa Sokółka.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat sokólski	44,41	45,59	46,84	43,02	44,5	45,2	47,9	48,3	48,6	48,9
Ogólna liczba mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków - dane GUS										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat sokólski	31 997	32 620	33 272	30 335	32 174	32 407	34 085	34 090	34 057	33 942
Dąbrowa Białostocka	6 364	6 324	6 330	5 705	6 258	6 274	6 230	6 185	6 151	6 032
Janów	865	865	867	865	865	865	865	860	865	865
Korycin	800	800	800	800	800	800	800	470	470	470
Krynki	2 300	2 310	2 310	1 296	2 334	2 340	2 340	2 340	2 340	2 340
Kuźnica	1 176	1 235	1 260	1 263	1 263	1 324	1 320	1 310	1 315	1 334
Nowy Dwór	768	775	778	778	778	778	780	751	740	740
Sidra	0	0	420	488	536	536	536	536	538	540
Sokółka	17 000	17 600	17 800	18 000	18 200	18 350	18 494	18 658	18 658	18 658
Suchowola	2 224	2 211	2 207	640	640	640	1 920	2 180	2 180	2 163
Szudziałowo	500	500	500	500	500	500	800	800	800	800

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zasady monitoringu wód uwzględniają badania i ocenę jakości wód w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Badania na terenie powiatu objęły:

- monitoring wód dla celów ogólnej oceny jakości wody,
- monitoring wód do oceny stopnia eutrofizacji na zanieczyszczenia ze źródeł komunalnych.

KLASYFIKACJE WÓD

Zakres, częstotliwość i sposób prowadzenia badań monitoringowych wód powierzchniowych oraz sposób oceny wód zależy od sposobu ich użytkowania i charakterystyki zagrożenia. Ocen jakości wód dokonuje się w tzw. Jednolitej Części Wód Powierzchniowych⁴. Rodzaje sporządzanych ocen to:

- **Ocena stanu wód.** Stan wód jest definiowany jako dobry lub zły. Aby stan wód uznano za dobry musi być spełniony warunek, iż oceniony stan ekologiczny (lub potencjał ekologiczny w przypadku wód sztucznych lub silnie zmienionych⁵) jest dobry lub powyżej dobrego oraz stan chemiczny wód oceniono jako dobry.
 - **Stan ekologiczny** określa się w ciekach naturalnych, jeziorach lub innych zbiornikach naturalnych, wodach przejściowych oraz przybrzeżnych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jest definiowany jako: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły.
 - **Potencjał ekologiczny** określa się dla wód sztucznych lub silnie zmienionych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji zbadanych elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby, zły.
 - **Stan chemiczny** wód klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód. Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej dobrego.
- **Ocena spełnienia wymagań w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.** Ocena polega na sprawdzeniu wartości kryterialnych wskaźników charakteryzujących zjawisko eutrofizacji wody. Parametrami branyymi pod uwagę są: fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy - IFPL), fitobentos (wskaźnik okrzemkowy - IO), makrofity (makrofitowy indeks rzeczny - MIR), Biologiczne Zapotrzebowanie Tlenu (BZT5), OWO (mg/l), azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny.

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ RZEK

Na terenie powiatu, w latach 2010-2015 (wyniki za 2016 r. są aktualnie w opracowaniu) w ramach realizacji programu monitoringu wód płynących prowadzono badania rzek: Łosośnej, Krynki, Kamiennej, Kropiwej i Sokoły. Aktualną klasyfikację wynikową - stan wód - przedstawia poniższa tabela.

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód za lata 2010-2015.

Lp.	Nazwa ocenianej jcw	Kod jcw	STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	STAN CHEMICZNY	STAN wód
1	Łosośna od źródeł do granicy państwa	PLRW80001763271	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
2	Krynka	PLRW80001762729	UMIARKOWANY	DOBRY	ZŁY
3	Kamienna	PLRW2000172621589	SŁABY	DOBRY	ZŁY
4	Kropiwna	PLRW200023262152	SŁABY	DOBRY	ZŁY

⁴ Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

⁵ wody te zostały tak przekształcone przez człowieka, że niemożliwe jest przywrócenie im stanu naturalnego

5	Brzozówka od Popiołówki do Olszanki bez Olszanki z Kumiałką od Kamionki	PLRW200019262479	SŁABY	ZŁY
6	Sokołda od źródeł do Jałówki z Jałówką	PLRW20002326162369	UMIARKOWANY	ZŁY

Legenda:

stan ekologiczny	Stan / potencjał ekologiczny		
		potencjał ekologiczny (jcw sztuczne)	potencjał ekologiczny (jcw silnie zmienione)
BARDZO DOBRY	stan bdb / potencjał maks.	MAKSYMALNY LUB DOBRY	MAKSYMALNY LUB DOBRY
DOBRY	stan db / potencjał db	DOBRY	MAKSYMALNY LUB DOBRY
UMIARKOWANY	stan / potencjał umiarkowany	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY
SŁABY	stan / potencjał słaby	SŁABY	SŁABY
ZŁY	stan / potencjał zły	ZŁY	ZŁY
Stan chemiczny			
DOBRY		stan dobry	
PSD_sr	poniżej stanu dobrego	przekroczone stężenia średnioroczne	
PSD_max		przekroczone stężenia maksymalne	
PSD		przekroczone stężenia średnioroczne i maksymalne	
Stan			
DOBRY		stan dobry	
ZŁY		stan zły	

Poniżej omówiono szczegóły klasyfikacji:

Łosośna jest lewobrzeżnym dopływem Niemna (uchodzi do niego po stronie białoruskiej). Na obszarze Polski znajduje się górny odcinek rzeki (o długości 17 km od źródeł do granicy państwa). Rzeka jest odbiornikiem ścieków z Kuźnicy Białostockiej.

Ocena jakości wód JCWP: Łosośna od źródeł do granicy państwa, kod : PLRW80001763271,

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: Fitobentos (wskaźnik okrzemkowy IO).
- **Ocena stanu chemicznego** – wskazała stan dobry;
- **Stan wód** - będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Krynka jest lewobrzeżnym dopływem Świsłoczy, o długości ok. 4,5 km na terenie Polski. Swoją początek bierze na północny zachód od miejscowości Krynki. Jest odbiornikiem ścieków z Krynek.

Ocena jakości wód JCWP: Krynka, kod: PLRW80001762729,

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI) oraz ponadnormatywne stężenie fosforanów.
- **Ocena stanu chemicznego** - wskazała stan dobry;
- **Stan wód** - będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Kamienna jest lewostronnym dopływem Biebrzy, o długości 15,3 km. Powierzchnia zlewni wynosi 55,5 km². Rzeka jest uregulowana, zlewnia jest użytkowana rolniczo.

Ocena jakości wód JCWP: Kamienna, kod: PLRW2000172621589,

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do IV klasy – stan słaby. O klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: ichtiofauna oraz ponadnormatywne stężenie ChZT-Cr i zasadowości ogólnej.
- **Ocena stanu chemicznego** - wskazała stan dobry.
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw nie jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Kropiwna – jest lewostronnym dopływem Biebrzy o długości 8,5 km. Powierzchnia zlewni wynosi 23,9 km². Rzeka jest odbiornikiem ścieków z Dąbrowy Białostockiej.

Ocena jakości wód JCWP: Kropiwna, kod: PLRW200023262152,

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do IV klasy – stan słaby. O klasyfikacji zadecydował wskaźnik biologiczny: makrobezkręgowce bentosowe (indeks MMI) oraz przekroczenie wartości dopuszczalnej stężeń: BZT₅, ChZT-Mn, ChZT-Cr, zasadowości ogólnej, azotu amonowego, azotu Kjeldahla, fosforanów, fosforu ogólnego.
- **Ocena stanu chemicznego** - wskazała stan dobry.
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Brzozówka – jest lewostronnym dopływem Biebrzy o długości 55,8 km. Powierzchnia zlewni 696,8 km². Główne dopływy: Kumiałka, Biebla, Olszanka. W odcinku ujściowym zlewni znajduje się obszar Biebrzańskiego Parku Narodowego, będący jednocześnie obszarem specjalnej ochrony ptaków (PLC200001 „Dolina Biebrzy”) wchodzącym w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA2000. Zlewnia rzeki ma charakter rolniczy. Jest odbiornikiem ścieków z Jaświł, Jasionówki, Janowa, Korycina i Suchowoli.

Ocena jakości wód JCWP: Brzozówka, kod: PLRW200019262479,

- **Ocena stanu ekologicznego**– wody zakwalifikowano do IV klasy – stan słaby. O klasyfikacji zadecydował wskaźnik biologiczny: ichtiofauna.
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Sokołda jest prawostronnym dopływem Supraśli, o długości 54 km. Powierzchnia zlewni wynosi 484,2,1 km². Rzeka ma charakter rzeki typowo nizinnej o stosunkowo niewielkim spadku i prędkości przepływu. W górnym i dolnym biegu koryto dość silnie meandruje. Jej zlewnia należy do obszaru pośredniej strefy ochronnej ujęcia. Większymi dopływami są: Poganica, Jałówka i Kamionka. Największą część zlewni zajmują lasy Puszczy Knyszyńskiej (podlegające szczególnej ochronie ze względu na swoje unikalne walory przyrodnicze), stąd też wszelkie zmiany stosunków wodnych w obrębie zlewni mają wyraźny wpływ na ten ekosystem leśny.

Ocena jakości wód: Sokołda od źródeł do Jałówki z Jałówką, kod: PLRW20002326162369,

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O klasyfikacji zadecydował wskaźnik biologiczny: makrofitowy indeks rzeczny (MIR).
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż jcw jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W omawianym okresie, Inspektorat przeprowadził następujące kontrole podmiotów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- **Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Dąbrowie Białostockiej** (kontrola: kwiecień-czerwiec 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie eksploatacji oczyszczalni ścieków w Dąbrowie Białostockiej został uregulowany. Podmiot prowadził w akredytowanym laboratorium, regularne badania ścieków, zgodnie z ustaleniami zawartymi w pozwoleniu wodnoprawnym. Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Kropiwna, dopływ Biebrzy. Analiza przedstawionych wyników nie wykazała przekroczeń w zakresie wskaźników zanieczyszczeń określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. Wykonywane w okresie kontrolowanym badania ścieków surowych i oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni były przekazywane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Spółdzielnia Producentów Drobiu EKO-GRIL w Sokółce** (kontrola: maj-czerwiec 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z sieci wodociągu miejskiego. Ścieki socjalno-bytowe i przemysłowe odprowadzono do urządzeń kanalizacji miejskiej. Ścieki przemysłowe (z produkcji i mycia samochodów dostawczych) przed wprowadzeniem do urządzeń kanalizacyjnych były podczyszczane w podczyszczalni zakładowej metodą mechaniczno-chemiczną. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

- **STEELER Marcin Piasecki** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z sieci wodociągu miejskiego, a ścieki odprowadzono do kanalizacji ogólnospławnej. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sokółce** (kontrola: kwiecień-czerwiec 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie eksploatacji urządzeń oczyszczających i odprowadzania ścieków został uregulowany. Na oczyszczalnię doprowadzono ścieki komunalne oraz przemysłowe (z firm „EKO-GRIL” oraz Spółdzielni Mleczarskiej „SOMLEK”). Ponadto dowożono ścieki z nieskanalizowanej części gminy. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych był rów, uchodzący do rzeki Sokołdy. Ilość ścieków podlegała codziennemu pomiarowi i rejestracji. Analiza posiadanych przez podmiot wyników badań ścieków oczyszczonych nie wykazywała przekroczeń warunków pozwolenia wodnoprawnego. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **ORLEN Paliwa Sp. z o.o. Sokółka** (kontrola: czerwiec 2016 r.). Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody został uregulowany. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę na potrzeby socjalno-bytowe oraz gospodarcze była studnia wiercona eksploatowana przez podmiot. Ścieki opadowe zbierane były poprzez wpusty punktowe, a następnie odprowadzane do zakładowej sieci kanalizacji deszczowej wyposażonej w separator koalescencyjny. Po odprowadzeniu ich do zbiornika polegały wypompowaniu na przyległe tereny zielone i leśne. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania wód opadowych do ziemi został uregulowany. Wytwarzane ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do 2 bezodpływowych, szczelnych zbiorników, okresowo opróżnianych (według potrzeb) przez wyspecjalizowane podmioty. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Oczyszczalnia ścieków w Janowie** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie odprowadzania ścieków z oczyszczalni został uregulowany. Oczyszczone ścieki uchodzą do rzeki Kumiałki. W dniu kontroli urządzenia oczyszczające ścieki pracowały sprawnie. Badania ścieków były prowadzone zgodnie z warunkami pozwolenia (dwa razy w roku). Przedstawione wyniki nie przekraczały wartości dopuszczalnych. W wyniku kontroli stwierdzono, iż podmiot nie realizował obowiązku przedłożenia Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska wyników badań ścieków. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne, obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **Ferma Drobiu Daniel Aramowicz gm. Suchowola** (kontrola: sierpień-wrzesień 2016 r.). Wodę na cele bytowe i technologiczne pobierano z wodociągu gminnego. W wyniku chowu brojlerów powstawały ścieki bytowe i przemysłowe, które gromadzono w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, zlokalizowanych przy kurnikach, a następnie wywożono na oczyszczalnię ścieków. W wyniku kontroli ustalono, że podmiot nie posiada pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne, obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **AGROMAK Sp. z o.o.** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Wodę pobierano z wodociągu gminnego do pojenia drobiu, na cele porządkowe oraz na potrzeby socjalne pracowników. W wyniku eksploatacji instalacji powstawały ścieki bytowe oraz technologiczne z mycia budynków inwentarskich. Ścieki bytowe gromadzono w zbiorniku bezodpływowym i wywożono w miarę potrzeb na oczyszczalnię w Sidrze. Ścieki technologiczne gromadzono w sześciu zbiornikach bezodpływowych przeznaczonych na nawóz. Były one odbierane przez rolników, z którymi firma podpisała umowy. Wody opadowe i roztopowe, które powstają na fermie nie były ujmowane systemem kanalizacji, spływały na powierzchnie nieutwardzone i wsiąkały w grunt. W wyniku kontroli stwierdzono, iż podmiot przekroczył warunki pozwolenia wodnoprawnego w zakresie wielkości poboru wody. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne, obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **Gospodarstwo Rolne Wojciech Kuźbiel, gm. Suchowola** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.). Wodę na potrzeby fermy pobierano z wodociągu gminnego oraz ze studni. Na terenie gospodarstwa powstawały ścieki bytowe i przemysłowe. Ścieki bytowe odprowadzono do szczelnego zbiornika bezodpływowego, a następnie wywożono na oczyszczalnię ścieków. Ścieki przemysłowe odprowadzono do 2 szczelnych zbiorników bezodpływowych, a następnie wywożono do biogazowni. W wyniku kontroli stwierdzono, iż podmiot nie posiadał uregulowanego stanu formalnoprawnego tzn. pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody ze studni oraz nieprawidłowo realizował obowiązek naliczania opłat za korzystanie ze środowiska. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne, obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- **FERMA DROBIU TOMASZ KOŁODKO, gm. Suchowola** (kontrola: grudzień 2016 r.). Stan formalnoprawny z zakresu gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Wodę na potrzeby fermy pobierano z wodociągu gminnego. Na terenie gospodarstwa powstawały ścieki bytowe i przemysłowe. Ścieki bytowe odprowadzono do 4 szczelnych zbiorników bezodpływowych, a następnie wywożono na oczyszczalnię ścieków. Ścieki przemysłowe odprowadzono do 6 szczelnych zbiorników bezodpływowych, a następnie wywożono do biogazowni. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **PKN ORLEN S.A., stacja paliw płynnych w Suchowoli** (kontrola: wrzesień 2016 r.). Stan formalno-prawny w zakresie gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Wodę na cele socjalno-bytowe i ppoż. obiektu pobierano z miejskiej sieci wodociągowej. W kontrolowanym obiekcie powstawały ścieki socjalno-bytowe z budynku, które odprowadzono do miejskiej kanalizacji sanitarnej oraz ścieki opadowe, zbierane były poprzez wpusty, oczyszczane a następnie odprowadzane do ziemi, poprzez dwie studnie chłonne. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Terminal Paliw w Sokółce PKN ORLEN SA** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Źródłem zaopatrzenia obiektu w wodę była własna studnia wiercona. Wodę zużywano na potrzeby socjalno-bytowe pracowników oraz potrzeby gospodarcze - głównie do napełniania zbiorników przeciwpożarowych. Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody został uregulowany. Kontrola prowadzonego rejestru nie wykazała przekroczeń ilości pobieranej wody. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do bezodpływowych zbiorników szczelnych, okresowo opróżnianych przez wyspecjalizowaną firmę posiadającą odpowiednie zezwolenia. Ścieki opadowe z terenu zmodernizowanej części bazy paliw, narażone na zanieczyszczenia produktami ropopochodnymi, były zbierane zakładowym systemem kanalizacji deszczowej poprzez wpusty liniowe i punktowe. Podlegały oczyszczeniu na osadniku zawiesziny i separatorze koalescencyjnym. Oczyszczone ścieki przepompowywano do rowu melioracyjnego połączonego z kanałem „Sokółka” mający ujście do rzeki Sokołda. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania części wód opadowych do ziemi został uregulowany. Wody opadowe z tac i peronu stanowiska przeładunkowego podczyszczano w piaskowniku oraz separatorze koalescencyjnym i odprowadzono do rowu melioracyjnego. Przeprowadzone badania ścieków oczyszczonych w separatorze nie wykazały przekroczeń. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej – oczyszczalnia ścieków w Sidrze** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki ściekowej został uregulowany. Oczyszczone ścieki odprowadzono do rzeki Sidra. W dniu kontroli urządzenia oczyszczające pracowały prawidłowo. Przedstawione wyniki badań automonitoringowych nie wykazały przekroczeń wskaźników dopuszczalnych. Ilości odprowadzonych ścieków nie przekroczyły wartości dopuszczalnej określonej w pozwoleniu wodnoprawnym. Podmiot terminowo realizował obowiązki w zakresie sporządzania informacji o zakresie korzystania ze środowiska i ponoszenia opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Zakład Gospodarki Komunalnej w Szudziałowie - Oczyszczalnia ścieków w Szudziałowie** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie poboru wód podziemnych i odprowadzanie oczyszczonych ścieków z oczyszczalni został uregulowany. Podmiot kontrolowany posiadał pozwolenie wodnoprawne na szczególnie korzystanie z wód tj, odprowadzanie ścieków oczyszczonych z oczyszczalni do ziemi. W dniu kontroli urządzenia oczyszczające ścieki pracowały sprawnie. Ilości odprowadzanych ścieków nie przekraczały wartości dopuszczalnych określonych w obowiązującym pozwoleniu wodnoprawnym. Podczas kontroli ustalono, że podmiot przekroczył warunki odprowadzania ścieków określone w pozwoleniu wodnoprawnym. W związku z powyższym wydano decyzję, wymierzającą karę pieniężną.
- **Ferma Drobiu Daniel Aramowicz gm. Suchowola** (kontrola: luty-marzec 2017 r.). Wodę na cele bytowe i technologiczne pobierano z wodociągu gminnego. Dodatkowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowiła studnia. W wyniku chowu brojlerów powstawały ścieki bytowe i przemysłowe. Ścieki bytowe i przemysłowe gromadzono w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, zlokalizowanych przy kurnikach, skąd były wywożone na oczyszczalnię ścieków. Stan formalnoprawny w zakresie wprowadzania do urządzeń kanalizacyjnych ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego został uregulowany. W wyniku kontroli stwierdzono, iż podmiot nie posiadał uregulowanego stanu formalnoprawnego tj. pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody ze studni, a także nie realizował obowiązku przekazywania właściwemu organowi ochrony środowiska oraz do WIOŚ wyników pomiarów wynikających z eksploatacji studni. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne, obligujące do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.

- **Barter S.A. - Terminal Przeładunkowy w Sokółce** (kontrola: marzec 2017 r.). Wodę na potrzeby zakładu dostarczano na cele socjalno-bytowe z sieci miejskiej oraz z własnego ujęcia do instalacji zraszaczowej i ppoż.. Stan formalno-prawny na pobór wody z ujęcia został uregulowany. Ścieki socjalno-bytowe gromadzono w 2 zbiornikach bezodpływowych, które opróżniano (w zależności od potrzeb) - przeciętnie 2 razy w miesiącu. Wody opadowe po oczyszczeniu w separatorach odprowadzane były do rowu melioracyjnego. Przeglądy eksploatacyjne separatorów, połączone z czyszczeniem, przeprowadziła specjalistyczna firma posiadająca stosowne uprawnienia. Stan formalnoprawny na odprowadzanie wód opadowych do rowu odwadniającego został uregulowany. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.

WODY PODZIEMNE

PRESJE

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, są coraz bardziej zagrożone zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, gdyż są to zasoby nieodnawialne. W szczególności niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52% powierzchni kraju.

Wody podziemne zanieczyszczone są różnymi substancjami chemicznymi, najczęściej są to: azotany, fosforany, substancje ropopochodne, chlorki, siarczany.

Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z niezolowanych składowisk odpadów, baz paliwowych czy stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych. Zanieczyszczenia siarczanami występują przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych a azotanami i fosforanami na terenach rolniczych (związki te są często przyczyną degradacji rzek i zbiorników wodnych).

STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

KLASYFIKACJA WÓD PODZIEMNYCH

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości:

- **Klasa I – wody bardzo dobrej jakości**, w których:
 - wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie wartości stężeń charakterystycznych dla badanych wód podziemnych (tła hydrogeochemicznego)
 - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka
- **Klasa II – wody dobrej jakości**, w których:
 - wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych
 - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby
- **Klasa III – wody zadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka
- **Klasa IV – wody niezadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka
- **Klasa V – wody złej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

Oceny stanu chemicznego wód podziemnych w tzw. Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) dokonuje się porównując wartości średnich arytmetycznych stężeń badanych elementów fizykochemicznych w zadanych otworach pomiarowych, które są reprezentatywne dla jednolitej części wód podziemnych, z wartościami granicznymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 85).

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w sieci otworów badawczych obejmujących wszystkie JCWPd w Polsce.

W powiecie sokólskim w ramach monitoringu diagnostycznego badania w 2016 roku były przeprowadzone w z otworach badawczych w: Ostrówku, Horaczkach, Sieruciowcach i Kuźnicy. Klasyfikację wód przedstawiono poniżej.

Klasyfikacja wód podziemnych w powiecie sokólskim w 2016 roku

Numer otworu	Miejscowość	Gmina	JCWPd	Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m]	Użytkowanie	Klasa jakości wody	wskaźnik i w granicach stężeń II klasy jakości	wskaźnik i w granicach stężeń III klasy jakości	wskaźnik i w granicach stężeń IV klasy jakości
741	Ostrówek	Szudziałowo	56	14,7	Zabudowa wiejska	II	Fe, HCO ₃ , Mn, Ca	O ₂	
1871	Horaczki	Szudziałowo	52	33,0	Zabudowa wiejska	IV	HCO ₃ , Ca		NO ₃
749	Sieruciowce	Nowy Dwór	34	33	Zabudowa wiejska	III	temp, Mn	HCO ₃ , O ₂ , Ca	Fe
1241	Kuźnica	Kuźnica	56	63	Roślinność drzewiasta i krzewiasta	II	HCO ₃ , Mn, Ca	Fe, O ₂	

dane: PIG

Ocena wód podziemnych w studni w Ostrówku i Kuźnicy wykazała wody II klasy – dobrej jakości. W Sieruciowcach III klasy – wody zadowalającej jakości, a w Horaczkach IV klasę – wody niezadowalającej jakości. W Ostrówku stwierdzono obniżoną zawartość tlenu rozpuszczonego. W Sieruciowcach stwierdzono obniżoną zawartość tlenu rozpuszczonego, podwyższoną zawartość wapnia, jonów wodorowęglanu i jonów żelaza (z powodu geologicznego pochodzenia jonów żelaza wskaźnik został wykluczony z oceny). W Horaczkach stwierdzono podwyższoną zawartość azotanów, co wskazuje na antropogeniczny wpływ zanieczyszczeń.

Ostatecznie - w trzech studniach stan chemiczny wód podziemnych był **dobry**, natomiast w jednej – w Horaczkach stan chemiczny – określono jako **słaby**.

Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych skierowana jest na ocenę stopnia zanieczyszczenia wód i nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu). Oceny te wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

GOSPODARKA ODPADAMI

PRESJE

ODPADY PRZEMYSŁOWE

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie powiatu sokólskiego w 2015⁶ r. wyniosła 278,2 tys. ton, co stanowiło 32 % odpadów wytworzonych na terenie całego województwa. Ilość odpadów przemysłowych poddanych procesom odzysku wyniosła 43%.

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem komunalnych), na terenie powiatu w 2015 r. (tys. ton)

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015

⁶ brak danych GUS za 2016 r. w trakcie opracowania niniejszej informacji

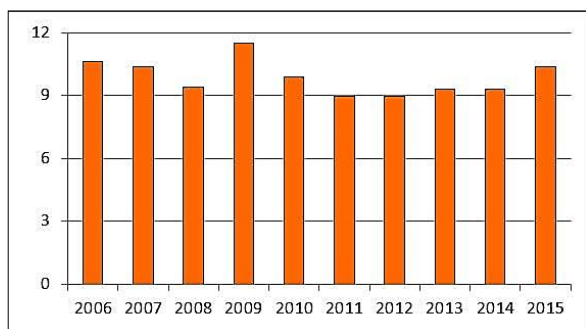
powiat sokólski	9,1	12,6	19,2	18,4	16,5	16,6	22,3	638,4	381	278,2
woj. podlaskie	957,4	1057,2	838,3	737,9	713,5	707,6	1467,5	1827,5	1266,7	871,1

źródło: GUS

ODPADY KOMUNALNE

W 2015 r. zebrano 10409,83 ton zmieszanych odpadów, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 149,3 kg/rok.

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie powiatu w latach 2006-2015 (GUS)

Odpady komunalne zmieszane muszą być poddawane przetworzeniu w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W wyniku mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wydziela się frakcje dające się wykorzystać materiałowo lub energetycznie. Po procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych powstaje frakcja, która wymaga dalszego biologicznego przetworzenia.

Pozostałości z sortowania po przetworzeniu, w postaci stabilizatu, mogą być kierowane na składowiska odpadów spełniające określone wymagania.

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe - ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych powstających na jej terenie. Obowiązkiem Gminy jest zorganizowanie i nadzorowanie sprawnego systemu selektywnej zbiórki odpadów, które powinny zostać poddane odzyskowi lub recyklingowi.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów ustawy, zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk) należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Odpady te muszą zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami, na którym zostały wytworzone. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy instalacja w regionie uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn. Wówczas odpady należy skierować do instalacji zastępczej wyznaczonej w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami.

Odpady od właścicieli nieruchomości zamieszkałych może odbierać wyłącznie wyłoniona w drodze przetargu firma. Odpady z nieruchomości niezamieszkałych mogą być odbierane przez przedsiębiorcę wpisanego do rejestru działalności regulowanej w danej gminie i spełniającego określone wymagania. Istnieją dwa modele wyboru przez gminę instalacji przetwarzania ze względu na rodzaj ogłoszonego przetargu. W przypadku przetargu na odbieranie odpadów podmiot odbierający będzie przewoził je do instalacji wskazanych przez gminę. Gmina ma obowiązek zawrzeć w SIWZ wymóg dotyczący przekazywania odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych wskazanych w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami. W przypadku przetargu na odbieranie i zagospodarowanie podmiot odbierający będzie wybierał i wskazywał w ofercie instalację, do której przekazywał będzie odebrane odpady komunalne (akceptacja instalacji poprzez wybór oferty przez gminę).

Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy gminy uiszczają jedną podstawową stawkę, dzięki czemu nikomu nie powinno „opłacać się” wyrzucanie odpadów do lasu. Ponadto osoby, które nie będą segregowały odpadów będą płacić więcej.

Gminy miały termin do połowy 2013 r. na wprowadzenie na swoim terenie nowego systemu gospodarowania odpadami. Do zadań gmin należała edukacja mieszkańców oraz przekazanie im informacji na temat obowiązujących zasad. Dzięki nowej ustawie gminy zyskały nowe obowiązki, kompetencje i narzędzia do działania. Dysponując środkami z opłat od mieszkańców, pokrywają z nich koszty obsługi całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym np. tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

STAN

SKŁADOWISKA

Monitoring składowisk

Zasady prowadzenia monitoringu składowisk określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r.poz.523).

Wyniki badań wód podziemnych przy składowiskach na terenie powiatu w 2016 roku

Lp.	Nazwa składowiska	Data pobrań prób do badań	Monitoring wód podziemnych
1	SOK w Dąbrowie Białostockiej	maj, listopad 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą 3 piezometrów: P1, P2, P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). Wody podziemne monitorowane przez piezometr P1 charakteryzowały się nieznacznie podwyższonymi wartościami cynku (Zn) oraz miedzi (Cu), kształtującymi się na poziomie właściwym dla wód III klasy jakości . Próbkę wód pobrane z piezometru P2 cechowały się nieznacznie podwyższonymi wartościami Zn odpowiednimi dla II klasy jakości wód. W piezometrze P3 odnotowano podwyższoną wartość Zn, odpowiadającą V klasie jakości wód. Pozostałe analizowane wskaźniki posiadały wartości właściwe dla klas I-II.
2	SOK w Sidrze	lutym, maj, sierpień, listopad 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w czterech seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). Analiza wyników wykazała w P1 w I serii pomiarowej podwyższone wartości OWO, odpowiadające IV klasie jakości wód. Pozostałe analizowane wskaźniki posiadały wartości na poziomie I klasy jakości. Wody pobrane z piezometrów P2 oraz P3 posiadały parametry charakterystyczne dla I i II klasy jakości wód podziemnych.
3	SOK w Janowie	maj, grudzień 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów w 2016 r. monitorowane były za pomocą 3 piezometrów: P1, P2 oraz P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). W ocenie nie brano pod uwagę wyników kadmu (Cd), ponieważ granica oznaczalności tego pierwiastka była zbyt wysoka w odniesieniu do granic oznaczalności klas jakości wód. Wody podziemne ujmowane piezometrami P1, P2 oraz P3 posiadały parametry o wartościach mieszczących się w granicach klas I-III.
4	SOK w Korycinie	maj, grudzień 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska odpadów w 2016 r. monitorowane były za pomocą 3 piezometrów: P1, P2 oraz P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). W ocenie nie brano pod uwagę wyników kadmu (Cd), ponieważ granica oznaczalności tego pierwiastka była zbyt wysoka w odniesieniu do granic oznaczalności klas jakości wód. Wody podziemne ujmowane piezometrami P1, P2 oraz P3 posiadały parametry o wartościach mieszczących się w granicach klas I-III.
5	SOK w Suchowoli	maj, grudzień 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO),

			zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). Wody pobrane z piezometrów P1 oraz P2 zakwalifikowano I klasy jakości wód podziemnych. Analiza wyników wykazała w P3 nieco podwyższone wartości PEW w I serii badań odpowiadające III klasie jakości wód. Pozostałe analizowane wskaźniki posiadały wartości odpowiadające klasom I-II.
6	SOK w Poświętnem	maj, grudzień 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). Analiza wyników wykazała w P3 podwyższone wartości OWO oraz PEW odpowiadające V klasie jakości wód. Pozostałe analizowane wskaźniki posiadały wartości na poziomie I klasy jakości. Wody pobrane z piezometrów P1 oraz P2 posiadały wskaźniki charakterystyczne dla I i II klasy jakości wód podziemnych.

opracowanie: WIOŚ; Na podstawie klasyfikacji wg RMŚ z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z dnia 19 stycznia 2016 r. poz.85).

ODPADY NIEBEZPIECZNE⁷

W 2015 r. w bazie WSO zgromadzono informacje o 126 producentach odpadów niebezpiecznych. Pod względem ilości wytworzonych odpadów do największych wytwórców należały:

- "Geotrade" Sp. z o.o. w Janowie - 963,45 ton
- Górażdże Kruszywa Sp. z o.o. w Sokółce i Zadworzanach - 102,1 ton
- Separator Service Sp. z o.o. w Sokółce - 55,97 ton
- Metal-Fach Sp. z o.o. w Sokółce - 40,28 ton

Na terenie powiatu łącznie wytworzono 1355,8 ton odpadów niebezpiecznych, zebrano 354,8 ton, natomiast odzyskano w instalacjach 731,1 ton. Zbieraniem zajmowało się 13 specjalistycznych firm posiadających odpowiednie zezwolenia. Dwa przedsiębiorstwa zajmowały się odzyskiem w instalacjach.

Największą grupę odpadów niebezpiecznych stanowiła gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania). Znaczącą grupę stanowiły odpady drewna, szkła i tworzyw sztucznych.

PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

Od czasu wydania poprzedniego raportu Inspektorat przeprowadził następujące kontrole podmiotów pod kątem gospodarki odpadami:

- **Oczyszczalnia ścieków w Janowie** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Podczas kontroli stwierdzono brak pełnej ewidencji odpadów, w wyniku czego pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **Zakład Obsługi Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sidrze -Oczyszczalnia ścieków w Sidrze** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Ewidencję odpadów prowadzono przy zastosowaniu karty ewidencji odpadów i kart przekazania odpadów dla osadów ściekowych i skratek. Sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego zostały przekazane terminowo. W sprawozdaniach nie ujęto wytworzonych odpadów skratek. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż zbiorcze zestawień danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów za 2013 r. i 2014 r. zostały przekazane niezgodnie ze stanem rzeczywistym, w wyniku czego udzielono instruktażu oraz wydano decyzje wymierzające kary pieniężne.
- **AGROMAK Sp. z o.o. w Makowlanach** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami został uregulowany. Roczne zbiorcze zestawienia danych o wytworzonych odpadach i sposobach gospodarowania nimi za lata 2014 i 2015 zostały sporządzone i przesłane do Urzędu

⁷źródło: Wojewódzki System Odpadowy, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

Marszałkowskiego terminowo. Ewidencja dotycząca ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów – karty ewidencji i karty przekazania odpadu nie była prowadzona. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.

- **Gospodarstwo Rolne w m. Piątak** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami został uregulowany. Ewidencja dotycząca ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów w wyniku prowadzonej instalacji i spoza instalacji – karty ewidencji i karty przekazania odpadu nie była prowadzona. Roczne zbiorcze zestawienia danych o wytworzonych odpadach i sposobach gospodarowania nimi za rok 2015 nie zostało sporządzone i nie zostało przesłane do Urzędu Marszałkowskiego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do wyeliminowania naruszeń.
- **"Ostrowia" M.Trwoga, M.Trwoga w Szudziałowie** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.). Kontrolowany nigdy nie prowadził ewidencji wytworzonych w zakładzie odpadów. Wszystkie odpady poprodukcyjne były usuwane do kontenera odpadów komunalnych. Zakład nie posiadał żadnych kart przekazania odpadów. Ponadto nigdy nie przedłożył zbiorczych zestawień danych o odpadach za oraz o sposobach gospodarowania nimi do Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku. W zakładzie nie był prowadzony żaden proces odzysku. Podczas kontroli trudno było określić czy kontrolowana jednostka może wytwarzać powyżej 1 Mg odpadów niebezpiecznych oraz powyżej 5 tys. Mg odpadów innych niż niebezpieczne, aby musiała uzyskiwać pozwolenie na wytwarzanie odpadów powstających w wyniku funkcjonowania instalacji. W wyniku stwierdzonych naruszeń pouczono kontrolowanego.
- **Ferma Drobiu w m. Piątak** (kontrola: grudzień 2016 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami został uregulowany. Ewidencja dotycząca ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów w wyniku prowadzonej instalacji i spoza instalacji – karty ewidencji i karty przekazania odpadu nie była prowadzona. Roczne zbiorcze zestawienia danych o wytworzonych odpadach i sposobach gospodarowania nimi za rok 2015 nie zostało sporządzone i nie zostało przesłane do Urzędu Marszałkowskiego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego.
- **ESKIMOS S.A. CHŁODNIA SOKÓŁKA** (kontrola: marzec-kwiecień 2017 r.). Stan formalnoprawny w zakresie gospodarki odpadami został uregulowany. Ewidencja odpadów powstających w zakładzie była prowadzona zgodnie z obowiązującymi wzorami dokumentów. Zbiorcza informacja w zakresie rodzajów i ilości wytwarzanych odpadów za 2014 r. została przesłana do Urzędu Marszałkowskiego. Podczas kontroli stwierdzono naruszenie warunków decyzji na wytwarzanie odpadów (mineralne oleje silnikowe i opakowania z papieru i tektury zostały przekroczone w stosunku do decyzji, ponadto w sprawozdaniu ujęto odpad o kodzie 19 12 01 papier i tektura, który nie występował w decyzji na wytwarzanie odpadów). W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości udzielono instruktażu oraz wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie naruszeń.
- **ASTEC Piotr Jaworowicz w Sokółce** (kontrola: kwiecień-maj 2017 r.). Ilościową ewidencję odpadów prowadzono na bieżąco zgodnie z obowiązującymi wzorami. Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilościach odpadów za lata 2015-2016 zostało złożone do Urzędu Marszałkowskiego zgodnie z terminem ustawowym, powyższe sprawozdanie rok 2014 zostało złożone z przekroczeniem terminu ustawowego, w wyniku czego wydano decyzję o karze.
- **Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w m. Karcze gm. Sokółka zarządzane przez Landfill Lucea 2 Sp. z o.o. Sp. Komandytowa (dawna nazwa Landfill Pure Home Sp. z o.o., Sp. K.)**
kontrola prowadzona w dniach 18.04.2016 r. – 16.06.2016 r. w Landfill Pure Home Sp. z o.o., Spółka Komandytowa, ul. Marszałkowska 111, 00-102 Warszawa – składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowane w miejscowości Karcze gm. Sokółka, udokumentowana protokołem kontroli nr WIOŚ-BL 104/2016. Stwierdzono, że z dniem 18.04.2016 r. kontrolowany podmiot zaprzestał eksploatacji kwatery pierwszej. Ponadto stwierdzono następujące naruszenia i nieprawidłowości:
 - niedrożność systemu ujmowania odcieków na składowisku,
 - brak uszczelnienia na wale od strony północnej,
 - nierzetelne sporządzenie zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów za 2015 r.,
 - przesiąkanie odcieków przez prowizoryczny wał od strony północnej,

- odpady znajdujące się na kwaterze I są maksymalnie nasiąknięte.

Kontrola przeprowadzona w dniach 21.10.2016 r. – 18.11.2016 r., udokumentowana protokołem kontroli nr WIOŚ-BL 275/2016. W trakcie prowadzonej kontroli, w dniu 27.10.2016 r. pobrano próby wody podziemnej z piezometrów, ścieków ze zbiornika na odcieki oraz gleby z miejsc przesiąkania zlokalizowanych na wale od strony północnej. Badania pobranych prób zostały wykonane przez akredytowane laboratorium. Wyniki badań gleby nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych, badania wód podziemnych nie wykazały pogorszenia jakości tych wód względem badań wykonanych w latach poprzednich, wyniki badań ścieków ze zbiornika na odcieki nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych oprócz substancji rozpuszczonych. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące naruszenia i nieprawidłowości:

- przekroczenie wartości substancji rozpuszczonych,
- niedrożność systemu ujmowania odcieków na składowisku (liczne zastoiska na terenie kwatery),
- brak uszczelnienia na wale od strony północnej,
- przesiąkanie odcieków przez prowizoryczny wał od strony północnej,
- na wale od strony południowej wykonano prowizoryczny mały wał oporowy wykonany ze żwiru w celu ograniczenia wylewania odcieków poza teren kwatery,
- na terenie platformy wyładowniczej od strony wschodniej wykonano prowizoryczny mały wał oporowy wykonany ze żwiru w celu ograniczenia wylewania odcieków poza teren kwatery,
- odpady znajdujące się na kwaterze I są maksymalnie nasiąknięte.

W wyniku obu w/w kontroli wydano zarządzenia pokontrolne skierowano wystąpienia do Marszałka Woj. Podlaskiego, Burmistrza Miasta Sokółka, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego oraz do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

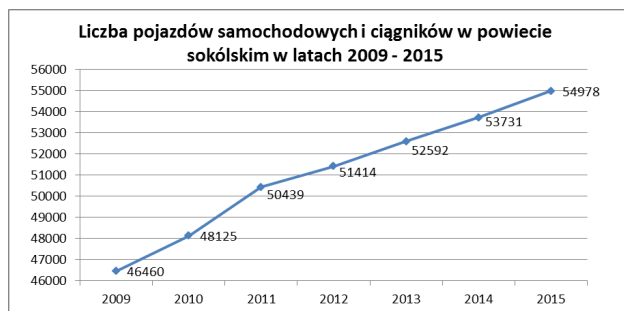
Kontrola w dniach 23.11.2016 r. – 13.12.2016 r., udokumentowana protokołem kontroli nr WIOŚ-BL 320/2016. Stwierdzono, że na terenie kontrolowanej instalacji dokonano demontażu wagi najazdowej oraz płyt drogowych, które umożliwiały dojazd do kwatery pierwszej oraz stanowiły platformę wyładowniczą. W wyniku w/w kontroli wydano zarządzenie pokontrolne, skierowano wystąpienia do Marszałka Woj. Podlaskiego i Prokuratury.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami to: **STEELER Marcin Piasecki w Sokółce** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **ORLEN Paliwa Sp. z o.o. w Sokółce** (kontrola: czerwiec 2016 r.), **"DAGO" PHU Sklep Elektronarzędzi w Sokółce** (kontrola: czerwiec-lipiec 2016 r.), **Naprawa aut powypadkowych Mariusz Woronowicz w Sokółce** (kontrola: lipiec 2016 r.), **PPHU DIESEL-TECHNIKA w Janowie** (kontrola: wrzesień 2016 r.), **PKN ORLEN S.A., stacja paliw płynnych nr nr 244 w Suchowoli** (kontrola: wrzesień 2016 r.), **Terminal Paliw w Sokółce** (kontrola: wrzesień-październik 2016 r.), **Zakłady Produkcji Kruszyw RUPIŃSCY Spółka Jawna w Szumowie - Kopalnia DRAHLE III** (kontrola: październik 2016 r.), **Młyn w Romaszówce** (kontrola: październik-listopad 2016 r.), **PPUH "AGROMECH" Sp. z o.o. w Sokółce** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.), **Gmina Szudziałowo - oczyszczalnia ścieków** (kontrola: listopad-grudzień 2016 r.), **EKO-FARM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** (kontrola: grudzień 2016 r.), **STANISŁAW REDUCHA Biebrzańskie Przedsiębiorstwo Nasienno-Handlowe KŁOS w Dąbrowie Białostockiej** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.), **Ferma Drobiu w m. Kolonia Wólka** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **STEELER AUTO SERVICE MARCIN PIASECKI I SPÓŁKA SPÓŁKA JAWNA** (kontrola: marzec 2017 r.), **INWIDO Production Spółka Akcyjna** (kontrola: marzec 2017 r.), **TRANS-KOP USŁUGI TRANSPORTOWE I DROGOWE Jarosław Jackiewicz** (kontrola: marzec 2017 r.), **Barter S.A. - Terminal Przeładunkowy w Sokółce** (kontrola: marzec 2017 r.).

HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY

PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU

Hałas jest powszechnie występującym zanieczyszczeniem środowiska i jednym z poważniejszych problemów obniżających jakość życia. Są to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie. Hałas w środowisku powodowany jest głównie przez ruch transportowy (drogowy, kolejowy, lotniczy), działalność przemysłową oraz aktywność związaną z rekreacją.

Źródło: GUS, opracowanie WIOŚ Białystok

Na terenie województwa najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy oraz w niedużym stopniu zakłady przemysłowe.

Na terenie powiatu sokólskiego, duży wpływ na klimat akustyczny ma dynamiczny rozwój motoryzacji. Od roku 2009 liczba pojazdów samochodowych i ciągników stale rośnie, co powoduje znaczący wzrost natężenia ruchu drogowego, a tym samym uciążliwości hałasowej.

Hałas przemysłowy generują różnego rodzaju pracujące maszyny i urządzenia oraz niektóre procesy technologiczne w zakładach przemysłowych. Do tego rodzaju hałasu zaliczane są również dźwięki emitowane z obiektów handlowych i gastronomicznych, gdzie źródłami emisji są: urządzenia klimatyzacyjne, wentylatory, systemy nagłaśniające w lokalach prowadzących działalność rozrywkową.

W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół zasięg lokalny i przeważnie w bardzo ograniczonym stopniu wpływa na klimat akustyczny.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest dotrzymany. Aktualne normy hałasu w środowisku określa rozporządzenie *Ministra Środowiska*⁸ z 2012 roku, w którym podwyższono wartości dopuszczalne w odniesieniu do lat poprzednich.

STAN – POMIARY HAŁASU

Badania monitoringowe hałasu komunikacyjnego są prowadzone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 roku⁹ oraz wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

W roku 2016 na terenie powiatu sokólskiego nie prowadzono pomiarów hałasu komunikacyjnego.

PRZECIWDZIAŁANIA

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Największy wpływ na kształtowanie wielkości hałasu przy drogach mają parametry źródła, tzn. parametry ruchu drogowego, do których należą: natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich i motocykli oraz prędkość potoku pojazdów. Bardzo duży wpływ na wielkość emisji ma stan techniczny pojazdów.

Poza wymienionymi czynnikami na poziom emitowanego hałasu w warunkach miejskich mają wpływ: płynność ruchu, styl jazdy, a także pochylenie odcinka drogi, wysokość odbiorcy nad jezdnią, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, trawa itp.), ukształtowanie terenu i sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Ochrona przed hałasem drogowym dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania) jak i imisji (odbioru) hałasu. Generalnie metody ochrony przed hałasem polegają na:

- Niedopuszczeniu do powstania bądź likwidacji źródła hałasu, gdzie ważną rolę odgrywa planowanie przestrzenne. Wykonywane opracowania ekofizjograficzne oraz prognozy oddziaływania na środowisko

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 1109).

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 roku w sprawie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 140, poz. 824)

- obejmują m.in. diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska, a w szczególności ocenę stanu środowiska, jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia;
- Tłumieniu dźwięku u źródła. Należą do nich działania:
 - wyprowadzenie ruchu poza tereny wrażliwe akustycznie (obwodnice, reorganizacja ruchu na terenach chronionych),
 - redukcja udziału pojazdów ciężkich,
 - ciche nawierzchnie jezdni drogowych,
 - utrzymanie stanu technicznego jezdni,
 - organizacja ruchu (płynność ruchu, prędkość, strefy uspokojonego ruchu),
 - wyłączanie ulic z ruchu;
 - Ograniczeniu propagacji źródła poprzez ekranowanie (ekrany akustyczne, ekrany akustyczne z dyfuzorami/dyfraktorami, wały ziemne);
 - Ochronie ludności (budynków) na terenie narażonym na nadmierny hałas poprzez wymianę stolarki otworowej czy stosowanie podwójnych elewacji.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Zagrożenie hałasem przemysłowym jest związane głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości. Przeprowadzone kontrole w okresie ostatniego roku wykazały tylko w jednym przypadku nieprawidłowości z zakresu uciążliwości hałasowej. Stwierdzono je podczas kontroli w AGROMAK SP. Z O.O. Makowlany 49 (kontrola wrzesień/październik 2016 r.). Podmiot prowadzi działalność w zakresie chowu drobiu rzeźnego. Głównymi źródłami hałasu na terenie fermy są: wentylatory ściennie (68 szt.), dachowe (30 szt.) oraz transport. Podmiot posiada pozwolenie zintegrowane, które obliguje do przeprowadzania okresowych (raz na dwa lata) pomiarów hałasu w środowisku w porze dziennej i w porze nocnej, z uwzględnieniem specyfiki pracy źródeł hałasu. Kontrolowana jednostka nie wywiązała się z powyższego obowiązku. W związku ze stwierdzonym naruszeniem nałożono mandat.

Pozostałe kontrolowane podmioty bez stwierdzonych naruszeń to: Ferma Drobiu w m. Kolonia Wólka, Ferma Drobiu w m. Piątak, „Ostrovia” Ostrów Północny 49, Gospodarstwo Rolne - Ferma Drobiu w m. Piątak, Młyn Romaszkówka, „BUDOKRUSZ” sp. z o.o. Bobrowniki 35 oraz Ferma Drobiu w m. Piątak 8.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym złożonym z układu dwóch pól: elektrycznego i magnetycznego. Zmiany pola elektrycznego i magnetycznego rozchodzą się w przestrzeni w postaci fal elektromagnetycznych.

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł PEM: naturalne (pole magnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca) oraz sztuczne (powstające wokół radiolinii i wytwarzane przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (np. stacje radarowe, anteny nadawcze radiowo – telewizyjne, aparaty CB-radio, stacje telefonii komórkowej), napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne oraz urządzenia elektryczne codziennego użytku takie jak: telefony, kuchenki mikrofalowe, telewizory itp.).

Niewątpliwie najbardziej niebezpiecznymi, powszechnymi źródłami PEM oddziałującymi negatywnie na środowisko i zdrowie są stacje radiowe i telewizyjne, nadajniki GSM oraz linie wysokiego napięcia.

W Polsce obowiązują przepisy chroniące przed nadmiernym narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne w środowisku. Wartości dopuszczalne określono w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku¹⁰. Wyznaczone zostały z rozróżnieniem rodzaju terenu tj: przeznaczonych pod

zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludności oraz rozróżnieniem zakresów częstotliwości. Dla małych częstotliwości rzędu kilku – kilkuset herców pomiary można prowadzić dla wielkości składowej elektrycznej (natężenie określane w voltach na metr – V/m) jak i składowej magnetycznej (natężenie określane w amperach na metr – A/m). Dla wyższych częstotliwości (np. radiowych) jako parametr normowany podano także gęstość mocy wyrażaną w watach na metr kwadratowy – W/m².

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny		
		Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4
1	50 Hz	1 kV/m	60 A/m	-

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4	
1	0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-	
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-	
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-	
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	-	3 ^f A/m	-	
5	od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-	
6	od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-	
7	od 300 MHz do 300 GHz	7 V/m	-	0,1 W/m ²	

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają:

- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu częstotliwości, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,
- f - częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,
- 50 Hz - częstotliwość sieci elektroenergetycznej.

STAN – POMIARY MONITORINGOWE

WIOŚ w Białymstoku od 2008 roku realizuje program monitoringu pól elektromagnetycznych, który został opracowany zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska¹¹. Program zakłada skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczających 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

Zakres badań obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U Nr 192, poz. 1883).

¹¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr221, poz. 1645).

Inspektorat corocznie przeprowadza pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa. W 2016 roku, **na terenie powiatu sokólskiego** pomiary przeprowadzono w 4 miejscowościach: w Krynkach, Sokółce, Janowie i Suchowoli.

Wyniki pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych na terenie powiatu w 2016 r.

Lp	Lokalizacja punktu	Współrzędne	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego [V/m]	Wartość niepewności pomiaru [V/m]	Procent wartości dopuszczalnej [%]
1	Krynki, ul. 11 Listopada/ gen. Bema	N 53°15'53,9" E 23°46'20,6"	<0,2*	-	-
2	Sokółka	N 53°24'25,9" E 23°29'45,4"	<0,2*	-	-
3	Janów	N 53°28'00,3" E 23°13'47,0"	<0,2*	-	-
4	Suchowola, ul. Goniądzka 21	N 53°34'40,2" E 23°06'08,3"	<0,2*	-	-

*wartość poniżej dolnego progu oznaczalności sondy pomiarowej

źródło: WIOŚ

Wyniki przeprowadzonych pomiarów wykazały, że **w żadnym z punktów nie odnotowano przekroczeń** dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Należy podkreślić, że przeprowadzone pomiary na terenie całego województwa podlaskiego, również nie wykazały występowania przekroczeń w żadnym z punktów pomiarowych (norma składowej elektrycznej - 7 V/m). Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól tylko w jednym punkcie pomiarowym (Drohiczyn, ul. Plac Kościuszki/Kościelna) przekroczyła wartości 1 V/m.

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI

Pod pojęciem poważnej awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Poważne awarie mogą powstawać w przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr i kontrole obiektów mogących spowodować poważne awarie w środowisku (zakłady dużego i zwiększonego ryzyka powstania poważnej awarii oraz inni wytypowani potencjalni sprawcy), a także kontroluje te obiekty.

Na terenie powiatu sokólskiego znajdują się następujące jednostki, które mogą powodować zagrożenie poważną awarią:

- BARTER Sp. z o.o. w Białymstoku Oddział w Sokółce „Saga”, Osiedle Buchwałowo 2, 18-100 Sokółka.
- Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A. w Płocku Terminal Paliw w Sokółce Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka.
- ORLEN Paliwa Sp. z o.o. z siedzibą w Widelce nr 869, 34-145 Widelka Terminal Gazu Płynnego w Sokółce Osiedle Buchwałowo 1, 16-100 Sokółka.

Powyższe zakłady, ze względu na magazynowane substancje i ich ilości, zostały zaliczone do zakładów dużego ryzyka powstania poważnej awarii przemysłowej¹². WIOŚ w Białymstoku przeprowadza kontrole tych obiektów co najmniej raz w roku.

W trakcie kontroli przeprowadzonych w wymienionych powyżej obiektach, w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom, **nie stwierdzono uchybień mających wpływ na bezpieczeństwo jak i zagrożenie skażeniem środowiska**. Przedmiotowe instalacje wyposażone są w systemy alarmowe, zawory bezpieczeństwa i innego rodzaju zabezpieczenia, reagujące na zaistniałe sytuacje awaryjne w trakcie ich eksploatacji, zabezpieczające przed wystąpieniem poważnej awarii.

Wszystkie w/w Zakłady opracowały oraz dokonują bieżących aktualizacji, wymaganych przepisami dokumentacji z zakresu bezpieczeństwa (raporty o bezpieczeństwie we wszystkich przypadkach zostały zatwierdzone decyzjami przez Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku).

Ponadto na terenie powiatu sokólskiego znajdują się 3 zakłady, które posiadają na swoim terenie niebezpieczne substancje (w mniejszych ilościach), stąd mogą być również potencjalnymi sprawcami poważnych awarii w środowisku. Są to:

- Spółdzielnia Mleczarska „Somlek” w Sokółce,
- Spółdzielnia Mleczarska „Somlek” Zakład w Dąbrowie Białostockiej,
- „Eskimos” sp. z o.o. w Sokółce.

W przypadku tych zakładów, podstawową stosowaną niebezpieczną substancją jest amoniak, wykorzystywany w instalacjach chłodniczych. Przeprowadzone przez WIOŚ kontrole nie wykazały uchybień w zakresie bezpieczeństwa eksploatacji tych instalacji. Ponadto należy podkreślić, że wszystkie instalacje są na bieżąco modernizowane i wyposażane w urządzenia zabezpieczająco-alarmujące np.: zawory bezpieczeństwa, systemy detekcji par amoniaku.

Na terenie powiatu sokólskiego znajduje się kilkanaście stacji paliw. Eksploatacja ich stwarza lokalne zagrożenie dla środowiska np. możliwości wycieku paliw lub pożaru. W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu sokólskiego nie oddano do eksploatacji nowych obiektów. Przeprowadzone przez WIOŚ kontrole stacji paliw płynnych na terenie powiatu nie wykazały znaczących uchybień w ich funkcjonowaniu, mających wpływ na zagrożenie środowiska.

TRANSPORT

Poważne źródło zagrożenia na terenie powiatu, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych na tych trasach, grożą one bezpośrednim skażeniem wód płynących.

KONTROLE INTERWENCYJNE

W omawianym okresie na terenie powiatu sokólskiego nie odnotowano poważnych awarii jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno w zakładach będących potencjalnymi sprawcami jak i w transporcie towarów niebezpiecznych.

Opracował: _____

Akceptował

Wydział Monitoringu Środowiska

¹² kryteria zakwalifikowania zakładu zawarte w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; Dz.U. z 2016 r. poz. 138.

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	93448.151863.138571
Nazwa dokumentu	sokolski calosc 2017.docx
Tytuł dokumentu	sokolski calosc 2017.docx
Sygnatura dokumentu	WM.7016.41.2017
Data dokumentu	2017-06-05 11:51:53
Skrót dokumentu	C17A5D8E9DA6AF4FE5BF4C18310F764C089F20D0
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2017-06-05 11:51:37
Podpisane przez	Mirosław Stanisław Michalczuk Z-ca Wojewódzkiego Inspektora

EZD 3.17.1457.1936.7339

Data wydruku: 2017-06-05 12:50:46

Autor wydruku: Bok Grzegorz Naczelnik WYDZIAŁ MONITORINGU ŚRODOWISKA